

[Fibiger.]

området. Jeg forstår imidlertid, at man ikke er færdig med overvejelserne og heller ikke er færdig med byplanordningen for Hanstholmområdet. Det vil derfor være nødvendigt at forlænge loven, hvad jeg i og for sig ikke har noget imod, når det ikke kan være anderledes. Men det kan ikke nægtes, at der har været megen kritik på de egne, hvor disse bygninger ligger og er ved at forfalde. Jordlovsudvalget har jo overtaget jorden og drevet den; vanskelighederne er opstået i forbindelse med selve bygningerne, som det ikke har haft noget at gøre med, og her er der — kan man nok sige — sket store ødelæggelser, idet de har ligget hen, uden at der er blevet gjort noget for at vedligeholde dem.

Jeg vil derfor meget gerne henstille, at man søger at få disse overvejelser tilendebragt så hurtigt som muligt, således at man kan få de jorder anvendt, som ikke skal bruges til militære formål eller på anden vis. Det ville være rart, om vi nu kunne få jorden udstykket, såsnart ejerne har fået deres ejendomme tilbage, idet der jo under de herskende forhold er gået betydelige værdier til spilde. Jeg vil derfor gerne henstille til den højtærede indenrigsminister og den højtærede minister for offentlige arbejder, at sagen fremskyndes så meget som muligt.

Jeg kan godt slutte mig til, hvad det ærede medlem hr. Øllgaard sagde, at det måske kunne være rart for dem, som ikke er helt inde i, hvordan sagen ligger, at få visse oplysninger i et udvalg.

Skytte: Da de offentlige myndigheder endnu ikke ved, i hvor stor udstrækning man får brug for de tidligere tyske flyvepladser, vil det være nødvendigt at forlænge den gældende lov om de såkaldte skødeklausejendomme. Men af hensyn både til de tidligere ejere og til de uheldige forhold, som også er berørt her — bygningernes forfald —, ville det være ønskeligt, om det offentlige meget snart kunne træffe en endelig afgørelse.

Fra forskellige tidligere ejere af de pågældende ejendomme er der rejst stærk kritik over de herskende forhold. Man har været meget utilfreds med, at det har været så længe, før man kunne få en ordening. Man kan ikke forstå, at der — som i mange tilfælde — skulle gå mere end tre år efter krigens slutning, inden man kunne få en ordening, og jeg vil gerne i denne forbindelse spørge den højtærede minister, om alle de ejendomme, der ikke berøres af planer om flyvepladser og af byplaner, er realiseret.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at forlængelsen af loven ene er dikteret af ønsket om at bevare flyvepladserne i offentligt eje, hvilket er rimeligt, men det ville også være rimeligt, om alle de andre ejendomme, som ikke berøres deraf, havde været realiseret på nuværende tidspunkt. Jeg vil gerne spørge, om dette er tilfældet — det er måske en af de ting, vi kan få at vide i det udvalg, som også jeg anbefaler at nedsætte. Jeg synes, de tidligere ejere har krav på en hurtig afgørelse.

Med disse bemærkninger skal jeg på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag.

Indenrigsministeren (Smørum): I anledning af de betragtninger, som er gjort gældende fra forskellige af ordførerne, finder jeg anledning til at gøre nogle få bemærkninger. Jeg har på de ærede ordførere forstået, at de ikke er egentlig uenige i, at det har været nødvendigt at suspendere tilbagekøbsretten. Alle, som har kendskab til dette forhold, ved, at der på de meget store arealer, som tyskerne beslaglagde til flyvepladser og andre militære formål, ved tyske foranstaltninger, men for danske penge blev bygget store anlæg, f. eks. cementerede startbaner, hangarer o. lign. Det ville have været forbundet med meget store udgifter påny at gøre denne jord til landbrugsjord, at bringe den i dyrkbar stand, og derfor var det ganske naturligt — det var man vel også enig om fra alle sider —, at der her ikke kunne blive tale om en ubetinget tilbagekøbsret; disse meget store samfundsværdier måtte bevares. Det ville have været helt urimeligt, om man havde givet ejendommene tilbage til de gamle ejere for så måske efter nogen tids forløb at give sig til igen at ekspropriere de samme ejendomme til lufthavne, til civilt eller militært brug, eller hvad de nu skulle anvendes til, og derfor har det været nødvendigt at man har nedsat en afviklingskommission, som har taget sig af disse spørgsmål og prøvet på at finde ud af, hvad man kunne give tilbage til de gamle ejere.

Jeg deler ganske de betragtninger, der har været fremsat her om, at det kunne være udmærket, om man hurtigt havde været i stand til at få hold på, hvilke ejendomme der kunne gives tilbage, og hvilke der af samfundsmæssige hensyn måtte beholdes under staten. Men når en del ejendomme ikke er givet tilbage, er grunden for manges vedkommende den, at der ligger værdifulde militære anlæg på dem, og det er ikke muligt at tage stilling til,